

ANDERS FRANEN

S P Ö K S K E P P E T R E S A N D E M A N

I Meddelande nr 3 1983 fanns en artikel med rubriken "Så fann vi Resande Man" där några sportdykare från Nynäshamn meddelar att de funnit skeppet med det romantiska namnet, som jag drog fram ur arkiven i början av 1950-talet och som vi aktivt dök efter långt före Vasa.

I den grupp dykare som sade sig ha påträffat vraket vid Strömskär i februari 1983 ingick även Bert Westenberg, till vardags intendent vid Sjöhistoriska Museet. Detta faktum plus trycket från nyhetsmedia och Nynäshamnsbornas dröm om ett lokalt Vasa-äventyr medförde att Museet reagerade föredömligt snabbt. Redan i september företog man flera undersökningsexpeditioner, delvis i hårt väder, till det föregivna skattskeppet. Alltsammans understöddes av en journalist i DN, Anders Öhman, bosatt i Nynäshamn. Rubriker i DN 2 september "Miljonskatt vid Landsort, Dykare hittade Resande Man"

Genom typologisk datering av en vantjungfru har museets experter med säkerhet lyckats datera vraket till 1600-talet. (SSHM DNR 210/84)

Trots att såväl museiledning som den lokala kommunstyrelsen understrukt att vraket kunde bli ett utmärkt övningsobjekt för Nynäshamns sportdykare har någon verksamhet ej kommit igång

I Meddelande nr 2/84 meddelar redaktionen att man nu önskar reproducera fotografier i tidskriften. För att tillmötesgå denna önskan och samtidigt glädja Sjöhistoriska Museets medarbetare i Nynäshamn för snart 30 år sedan har jag plockat fram ett foto från mitten av 1950-talet då jag i samarbete med Museet sökte Resande Man. Dykarna Hellström och Svensson hade till mig rapporterat att man undersökt Strömskärsvraket (som då lokalt kallades "Marina") i hopp om att det skulle vara Resande Man. Chefen för Museets dåvarande örlogsavdelning och jag själv reste ned till Nynäshamn och inspekterade ett skeppsknä som bärgats på platsen.

Något försök att datera fyndet blev aldrig gjort bl a beroende på att Vasa redan tog all min tid.

För sina osjälviska insatser i samband med forskningen efter Resande Man fick Hellström och Svensson var sitt "diplom" av Museet. Som en protest mot fjolårets minnesvärda ryktesspridning kring Resande Man återlämnade Hellström och Svensson sina diplom i vintras.

Sedan 1950 har jag lagt ned mycken forskarmöda på Resande Man och även sökt uppmuntra Nynäshamnsborna att medverka. Det är därför min förhoppning att Kommunen och Sjöhistoriska museet skall få fram de medel som behövs för att fastställa det gåtfulla Strömskärsvrakets proveniens, och som kan vara betydligt intressantare ur skeppsarkeologisk synpunkt än det obetydliga skeppet Resande Man, som engagerar fantasin enbart pga sin alldeles speciella och numera välkända historiska bakgrund.

Till vänster Per-Åke Svensson, längst till höger Ingvar Hellström, båda dykare från Nynäshamn. På bryggan ett knä från vraket vid Strömskär, som vi alla hoppades vara Resande Man. Foto: Anders Franzén, på Landsort den 20 juli 1956+1år